

ÎNTRE LUME ȘI REALITATE SAU JUDECĂȚI DESPRE CE NE ESTE DAT

*Artiom ACULOV,
Facultatea de Istorie și Filosofie*

CZU: 111.8

artiomaculov44@gmail.com

Pornind de la premisele că ființa este condiția dezvoltării apariției, adică a manifestării trăsăturilor obiectuale și psiho-fizice a lucrului, și că fundamentele unei înțelegeri durabile a naturii stau ascunse dincolo de sfera perceptibilității ei, respectiv, dincolo de natură însăși, în sfera transcendenței, adică la rădăcinile sale metafizice, lansăm un discurs despre ceea ce ne e dat spre a cunoaște și despre ceea ce ne e dat de a intui.

Începem cu natura psihică a cunoașterii, care reflectă totalitatea datelor percepției sistematizate și depozitate în spațiul mnezic. Vorbind prin aceleași categorii, intuiția denotă instanța ce pătrunde incomplet, dar intuitiv, automat, imediat în esența, în forma și sensul fiindului.

Lămurindu-ne cu acestea, putem continua prin cercetarea felului în care lumea “este” și în care ea e percepută.

Nu ne vom adânci într-o fenomenologie pură, ci dăm curs propunerii de a atinge o abordare puțin mai eclectică, la prima vedere mai naivă. Ea s-ar baza pe intuirea felului aproximativ în care există lumea, înafara subiectului cunoscător, purtător, sau chiar emițător de conștiință și, în care realitatea este colorată de sensibilitățile originare a conștiinței poziționale, capabile de autoidentificare; concretizând – colorată de senzațiile noastre de subiecți cunoscători sau obiecte a cunoașterii.

Pentru atingerea scopului propus nu putem să n-apelăm la filosofia transcendentală, ca metodă; dar ca set categorial, măcar pentru a da start analizei “datului” de la sine înțeles, vom folosi filosofia existenței, bucurându-ne de ajunsurile terminologice pe care ni le propune. În acest context apelăm la termenii “lume” și “realitate”, care în limbajul uzual pot fi folosiți pentru desemnarea aceluiași semnificat. Dar aici vom face o distincție convențională, depărtându-i în plan onto-semantic.

Prin lume vom înțelege mediul pur, unitar, simplu, gratuit, în care ființa este ceea ce este, ce poate fi doar intuită. Iar prin realitate – sfera

supusă conștiinței, organelor cunoscătoare, adică ființa pentru sine, redusă la cunoașterea despre ea.

Raportând la tematica abordată, apare ca o evidență că “realitatea” este un dat senzorial și un de la sine înțeles în orice privință. Acest fapt îl accentuează accesibilitatea acestui mediu, maleabilitatea, evidența și pasivitatea sa. Dar dacă am supune realitatea unei analize mai riguroase, vom înțelege că subiectivitatea formelor sale de interpretare senzualistă o face inaccesibilă conștiinței pure, ci doar celei poziționale și empirice. Urmărind în acest mod ceea ce ne este dat ca atere, ajungem să raportăm lumea la o conștiință apriorică, orientată exclusiv în exteriorul său, fără a urma ocolul interior, al experienței.

La îndemână ne este să spunem că analiza realității vorbește despre noi, despre adâncimile propriei percepții, născătoare de fenomene vulnerabile, aliniate cu celelalte, pe care le recunoaștem prin conștiința faptului că suntem conștienți. Aici subiectivitatea relevă imaginea realității, ci nicidecum realitatea nu ne denotă subiectivismul nostru, precum în cazul lumii. Deoarece ea, lumea, în sine, este înregistrată de unicele noastre cunoștințe apriorice. Îi înregistrăm ființa prin temporalitatea și spațialitatea samanifestă, dat fiind faptul că obiectele în sine, indiferent dacă sunt, sau dacă nu-s, spațiale și temporale, ne sunt prezentate drept tangibile prin această facultate apriorică.

Oprindu-ne aici, putem foarte bine surprinde faptul că inversarea semantică a acestor termeni nu va duce la ruperea firului logic expus, deoarece ei ne sunt necesari numai pentru a accentua diferențierea ontologică atinsă.

Așadar, judecățile despre ce ne este dat ne-au adus în punctul în care am surprins prăpastia enormă dintre ceea ce suntem în sine – stropi inseparabili de apă în oceanul existenței și ceea ce gândim despre noi – că suntem individualități separate de restul obiectelor unice.

Paradoxal, dar în această lume, care sub orice unghi, în orice chip, e identică cu sine și complet la fel, totuși suntem despărțiți de mediul nostru, de realitatea noastră, de ecranele noastre...

Cărți și publicații monografice:

1. KANT Immanuel. Prolegomene la orice metafizică viitoare. București: Humanitas, 2015

2. HUSSERL Edmund. Filosofia ca știință riguroasă. București: Pan-deia, 2011
3. BOBOC Alexandru și ROȘCA Ioan. Filosofii contemporane. București: Etos și Logos.

Recomandat
Alexandru LUPUȘOR,
Master în filosofie, conferențiar universitar